

חוק שירות עבודה בשעת-חירום, תשכ"ז-1967 *

פרק א': פרשנות

הנדרות

1. בחוק זה –

“שירות עבודה” – עבודה במפעל חיוני;

“מפעל” – כל מפעל של תועלת ציבורית וכל מיזם או עסק של תעשייה, מסחר, תחבורה או חקלאות, בין שהוא קיים ובין שהוא עתיד לקום, ועבודה ושירותים מטעם המדינה או רשויותיה או רשות מקומית, לרבות עבודות ביצורים;

“מפעל חיוני” – כל מפעל או חלק ממנו, הפועל או שאפשר להפעילו לצרכי הגנת המדינה או בטחון הציבור או לקיום הספקה או שירותים חיוניים, ושאושר לענין זה בצו על ידי שר העבודה בהתייעצות עם שר הבטחון, ובשעת לחימה – על ידי שר הבטחון בהתייעצות עם שר העבודה;

“חוק שירות בטחון” – חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב]¹;

“תושב קבוע” – כמשמעותו בחוק שירות בטחון;

“בעל מפעל” – לרבות מי שמנהל את המפעל או מי שאחראי להנהלתו, ובכלי שיט ובכלי טיס – לרבות שוכרו של כלי השיט או של כלי הטיס;

“היתר” – לרבות רשיון וכל מתן רשות כיוצא בזה;

“חייל” –

(1) המשרת בכוחות הסדירים של צבא-הגנה לישראל;

(2) המשרת שירות מילואים לפי צו על פי סעיף 26 לחוק שירות בטחון;

“שוטר” – כמשמעותו בפקודת המשטרה²;

“זמן” – לרבות תקופת זמן שתחילתה ביום מסויים או בעשיית דבר מסויים או באירוע מאורע מסויים;

“שנה” – התקופה המתחילה ביום 1 באפריל של שנה לפי הלוח הגרגוריאני ומסתיימת ביום 31 במרס של השנה שלאחריה;

“חוק הביטוח הלאומי” – חוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953³;

“ביטוח נפגעי עבודה” – ביטוח נפגעי עבודה לפי חוק הביטוח הלאומי.

2. (א) לענין חוק זה, מי שהגיע לגיל פלוני בשנה פלונית של הלוח העברי רואים אותו –

(1) אם הגיע לאותו גיל ביום א' בתשרי או אחריו ולפני יום א' בניסן אותה

שנה – כמי שהגיע לאותו גיל ביום א' בתשרי באותה שנה;

(2) אם הגיע לאותו גיל ביום א' בניסן או אחריו באותה שנה – כמי שהגיע

לאותו גיל ביום א' בניסן של אותה שנה.

(ב) נקבע לאדם גילו בהליכים לפי חוק שירות בטחון, יהא תקפה של אותה קביעה

יפה גם לענין חוק זה; לא נקבע גילו כאמור, יהא הרשום במרשם האוכלוסין לפי חוק מרשם

* נתקבל בכנסת ביום ב' בתמוז תשכ"ז (10 ביולי 1967); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 703, תשכ"ו, עמ' 170.

1 ס"ח תשי"ט, עמ' 286.

2 חא"י, כרך ב', פרק קי"ב, עמ' 1124.

3 ס"ח תשי"ד, עמ' 6.

הארכלוסין, תשכ"ה-1965, 4, ראייה לגילו כל עוד לא נקבע לו גיל אחר בפסק דין של בית משפט מוסמך; נקבע לו מתח גילים, רואים אותו לענין חוק זה כמי שנולד באמצע התקופה של מתח הגילים.

פרק ב': רישום ובדיקה

חייבים בשירות
עבודה

3. (א) תושב קבוע חייב בשירות עבודה אם הוא כאחד הגילים האלה:

(1) גבר — מ-17 עד 65 ועד בכלל;

(2) אשה — מ-18 עד 60 ועד בכלל.

(ב) אין לקרוא לשירות עבודה חייל, שוטר, וכן אשה הרה או לפני תום שנה אחת אחרי לידתה.

(ג) בקריאה לשירות עבודה של אשה שהיא אם לילדים הנתונים לטיפול יובאו בחשבון הקשיים העלולים להיגרם לאשה בטיפול בילדיה ובדאגה להם.

(ד) שר העבודה רשאי לאתר התייעצות עם ועדת העבודה של הכנסת לקבוע בתקנות סוגי אנשים נוספים הפטורים משירות עבודה.

פיקוח על
כוח אדם

4. שר העבודה ימנה לענין חוק זה מפקח כללי על כוח האדם, ורשאי הוא למנות מפקחים מרחביים למרחבים שקבע את תחומם או לסוג מסויים של מפעלים שקבע.

חובת בעל מפעל
למסור פרטים

5. (א) שר העבודה רשאי, למטרות חוק זה, להטיל בצו על כל בעל מפעל את החובה למסור לאדם פלוני, בזמן, במקום ובאופן שנקבע בצו או על פיו, פרטים על מפעלו, עובדיו, תפוקתו, ציודו, תהליכי ייצורו או דרכי שיווקו; לשם כך ינהל בעל מפעל רשימות כפי שידרוש המפקח הכללי על כוח האדם, או מפקח מרחבי, או מי שיפעל בשמם, ובעל המפעל ימציא להם כל פרט או ידיעה שיידרשו ממנו ושיש להם, לדעת הדורש, חשיבות לביצוע חוק זה.

(ב) חל שינוי בבעלותו של מפעל כאמור, חייב מי שהיה בעל המפעל ערב השינוי להודיע בדואר רשום למפקח הכללי על כוח האדם, תוך ארבעה עשר יום מיום השינוי, את שם הבעל החדש, את מענו ואת מועד השינוי.

(ג) חובה שהוטלה על בעל מפעל לפי סעיף זה וקיימה על ידי אדם פלוני, בין שהוא בעצמו חייב בקיומה ובין שאינו חייב בו, בעל המפעל פטור מלקיימה.

חובת חייב
בשירות עבודה
למסור פרטים

6. שר העבודה רשאי, למטרות חוק זה, להטיל בצו חובה על כל אדם החייב בשירות עבודה למסור לאדם פלוני, בזמן, במקום ובאופן שנקבע בצו או על פיו, פרטים כיחס לעצמו שיידרשו ממנו ושיש להם, לדעת הדורש, חשיבות לביצוע חוק זה.

התייצבות לשם
מסירת פרטים

7. בצו לפי סעיפים 5 או 6 מותר להטיל גם חובה להתייצב, בכל מקום בתחום המרחב לפי סעיף 4, שבו נמצא המפעל או מקום מגוריו של החייב בשירות, לשם מסירת פרטים או הצגת מסמכים שיש להם חשיבות לאימות הפרטים.

בדיקה

8. שר העבודה רשאי לקרוא בצו אדם החייב בשירות עבודה להתייצב לפני אדם פלוני, בזמן ובמקום שנקבעו בצו או על פיו, ולהיבדק כל בדיקה שתידרש, לדעת אותו אדם, לשם קביעת כשרו לשירות בעבודה פלונית; בדיקה רפואית לענין סעיף זה תיעשה בידי רופא שמינהו לכך שר העבודה בהתייעצות עם שר הבריאות, או מי ששרים אלה הסמיכו אותם לכך.

4 ס"ח תשכ"ה, עמ' 270.

פרק ג': אימון לשירות עבודה

9. שר העבודה רשאי לקרוא בצו אדם החייב בשירות עבודה לאימון במפעל או בעבודה שבהם מיועד אותו אדם לשרת שירות עבודה, ושיפורש בצו, ובלבד שלא ייקרא אדם לאימון באחד מימי מנוחתו כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948⁵.
10. לא ייקרא אדם לאימון אלא אם נמסרה לו תחילה הודעה מטעם שר העבודה שהוא מיועד לשירות עבודה במפעל ובתפקיד שבו נקרא לאימון וההודעה לא בוטלה על ידי ועדת שירות העבודה לפי סעיף 29.
11. לא ייקרא אדם לאימון לתקופה העולה על שלושה ימים בשנה, הן כמרוכז והן במפוצל, וכל יום שבו שירת האדם אותה שנה בתפקיד נדרש על פי חוק ההתגוננות האזרחית, תשי"א-1951⁶, יבוא במניין ימי האימון לפי סעיף זה, וכן להיפך.
12. לא ייקרא אדם בשנה פלונית לשירות מילואים חדשי לפי סעיף 20 לחוק שירות בטחון ולאימון לפי סעיף 9 כאחד, לתקופה העולה על מספר הימים שבהם חייב האדם אותה שנה בשירות מילואים חדשי; ולענין צירוף ימי השירות החדשי, לפי סעיף 20 האמור, דין ימי האימון כדין ימי השירות החדשי.
13. המועד לתחילת האימון יהיה לפחות שלושה שבועות מיום שהגיע הצו לידיעתו של האדם שנקרא לאימון.
14. אדם שנקרא לאימון לפי סעיף 9 ונגרמו לו בכך הוצאות מיוחדות לאוכל, לשתיה, ללינה או לנסיעה ממקום מגוריו הקבוע אל המפעל ובחזרה ממנו, ישא אוצר המדינה בהוצאות אלה, בשיעור ובדרך שנקבע בתקנות.
15. (א) בסעיף 16 (א) לחוק הביטוח הלאומי, במקום פסקה (4) יבוא:
" (4) מי שמתאמן לפי חוק שירות עבודה בשעת-חירום,
תשכ"ז-1967";
- (ב) קרה למתאמן מקרה המזכה לגימלה מכוח סעיף 16 (א) (4) לחוק הביטוח הלאומי, והוא לא היה מבוטח בביטוח פגעי עבודה ערב תחילת אימונו, יחזיר אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי סכום השווה לגימלאות בכסף ששילם המוסד לביטוח לאומי, או שהוא עתיד לשלמן, ואת השווי הכספי של הגימלאות בעין שניתנו לזכאי לגימלה בקשר לאותו מקרה; התקנות לפי סעיף 49 (ב) לחוק הביטוח הלאומי, כוחן יפה לענין חישוב הסכום לפי סעיף זה.

פרק ד': קריאה לשירות עבודה

16. (א) משנקראו מילואים לשירות לפי סעיף 26 לחוק שירות בטחון, רשאי שר העבודה לאחר התייעצות עם שר הבטחון, אם הוא סבור כי בעקבות הקריאה הדבר דרוש להגנת המדינה, לבטחון הציבור או לקיום הספקה או שירותים חיוניים – להכריז בצו, שפרק זה יחול במדינה כולה או בחלק ממנה, בדרך כלל או בענף משק מסויים.
- (ב) תקפו של הצו לפי סעיף זה יפקע במועד שבו פקע תקפו של הצו לפי סעיף 26 לחוק שירות בטחון שבעקבותיו ניתן הצו לפי סעיף זה.

⁵ ע"ר תש"ח, חוס' א' מס' 2, עמ' 1.
⁶ ס"ח תשי"א, עמ' 78.

17. (א) שר העבודה רשאי לקרוא בצו את כל העובדים במפעל חיוני ערב תחילתו של הצו בין כשכירים ובין כעצמאיים, החייבים בשירות עבודה, או כל חלק מעובדים אלה, לשירות עבודה באותו מפעל; מי שנקרא לשירות עבודה כאמור ייקרא להלן "מגוייס-פנים".
- (ב) צו לפי סעיף זה יכול שיימסר לבעל המפעל, לקברניט של כלי שיט ולועד העובדים של המפעל, ויראו אותו כאילו הגיע לידיעת הנוגעים בדבר כעבור 24 שעות ממועד המסירה; באין ועד עובדים במפעל, תיראה הדבקת הצו על לוח המודעות שבמפעל כמסירת הצו לידי הנוגעים בדבר.
18. שר העבודה רשאי בצו לקרוא לשירות עבודה שלא במסגרת סעיף 17 כל אדם או כל סוג בני אדם החייבים בשירות עבודה; מי שנקרא לשירות עבודה לפי סעיף זה ייקרא להלן "מגוייס-חוץ".
19. מי שנקרא לשירות עבודה, בין כמגוייס-פנים ובין כמגוייס-חוץ (להלן – מגוייס), חייב להתייצב בזמן, במקום ולפני הרשות שנקבעו לכך בצו ולבצע כל עבודה שתוטל עליו מזמן לזמן על ידי מי שנקבע לכך בצו או מטעמו ולהמשיך באופן סדיר בעבודה זו כל עוד הצו בתקפו; לא התייצב כאמור, רשאי המפקח הכללי על כוח האדם או המפקח המרחבי להורות לשוטר להביא את האדם לפניו או לפני מי שיוורה.
20. (א) מגוייס שלא נבדק בדיקה רפואית לפי סעיף 8 תוך ששה חדשים לפני שנקרא לשירות עבודה, רשאי לבקש שייבדק בדיקה רפואית כדי לקבוע התאמתו למפעל חיוני פלוני או לעבודה פלונית.
- (ב) הבדיקה הרפואית תהיה בידי רופא שהמפקח הכללי על כוח האדם ימנה אותו למטרה זו.
- (ג) מי שביקש בדיקה רפואית לא יידרש לעבוד במפעל חיוני כל עוד לא נבדק כאמור ונמצא מתאים לעבודה המסויימת; אולם בקשתו של מגוייס-פנים לא תעכב את המשך עבודתו שבה עבד ערב גיוסו.
- (ד) מגוייס שנבדק בדיקה רפואית לפי סעיף קטן (ב) או לפי סעיף 8, רשאי לבקש בדיקה רפואית נוספת בידי רופא אחר שימנה שר העבודה בהתייעצות עם שר הבריאות, או מי ששרים אלה הסמיכו אותם לכך; ביקש מגוייס בדיקה רפואית נוספת כאמור, יבדוק אותו הרופא תוך 15 יום מיום שביקש את הבדיקה, אך אין בהגשת בקשה זו בלבד כדי לפטור את המגוייס מקיום החובות שהוטלו עליו לפי פרק זה.
21. לא יפוטר מגוייס מעבודתו אליה גוייס, ולא יועסק, בניגוד להוראות הצו שלפיו נקרא לשירות העבודה – אלא בהיתר בכתב מהמפקח הכללי על כוח האדם; הוראה זו אינה גורעת מכל הגבלה על פיטורי עובד על פי כל דין, הסכם קיבוצי, חוזה או נוהג החלה על מגוייס-פנים.
22. מגוייס שנקרא להתייצב לפי חוק שירות בטחון – פטור מחובת שירות עבודה לתקופת התייצבותו כאמור וכן לתקופת שירותו בעקבות ההתייצבות.
23. (א) שכרו של מגוייס יהיה בהתאם לתפקיד שהוא נקרא למלא ובשיעור שנקבע לתפקיד זה בהסכם הקיבוצי החל על בעל המפעל, ובאין הסכם קיבוצי – לפי הסכמה הדדית, ואם אין הסכמה – לפי שיקבע המפקח הכללי על כוח האדם דרך כלל או במיוחד בשים לב לשכר המקובל בענף.

(ב) אין בחילוקי דעות בין בעל המפעל לבין המגוייס בקשר לשכר כדי לפטור את המגוייס מקיום החובות שהוטלו עליו לפי פרק זה.

24. לענין חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט—1949 7 —

(1) דין מגוייס-חוץ כדין חייל כמשמעותו בחוק האמור, ודין תקופת שירות עבודה כמגוייס-חוץ כדין תקופת שירות צבאי כמשמעותו בחוק האמור;

(2) דין מי שסיים שירות עבודה כמגוייס-חוץ כדין חייל משוחרר כמשמעותו בחוק האמור לענין החזרתו לעבודה במפעל.

מעמד המגוייס לענין חוק החיילים המשוחררים

25. בכפוף להוראות חוק זה, יראו את היחסים בין מגוייס ובין בעל המפעל שבו הוא עובד כיחסי עובד ומעביד לענין כל דין.

מעמד מגוייס לענין דינים אחרים

26. (א) על עבודתו של מגוייס לא יחולו הוראות חוקים אלה:

(1) חוק איטור אפיית לילה, תשי"א—1951⁸;

(2) חוק החניכות, תשי"ג—1953⁹;

(3) חוק עבודת הנוער, תשי"ג—1953¹⁰, אם המגוייס צעיר כמשמעותו באותו חוק;

(4) חוק עבודת נשים, תשי"ד—1954¹¹;

(5) חוק שירות התעסוקה, תשי"ט—1959¹².

אי-תחולת חוקים

(ב) חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א—1951¹³, להוציא סעיף 9 שבו, לא יחול על עבודת מגוייס אלא במידה ששר העבודה הורה כך, והוא רשאי, לאחר התייעצות בחברי ועדת השרים האמורה בסעיף 12 (ב) לאותו חוק, לתת היתר כללי להעבדת מגוייס בימי המנוחה כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח—1948.

(ג) על אף האמיר בחוק חופשה שנתית, תשי"א—1951¹⁴, לא יהיה מגוייס זכאי לקחת בפועל חופשה שנתית; הוראה זו אין בה כדי לגרוע מזכותו של מגוייס לתמורת חופשה או לפדיון חופשה או שתקופת עבודתו כמגוייס תבוא במנין לצורך חישוב הזכאות לחופשה.

27. ההוראות שבפרק זה או שניתנו על פיו יחייבו על אף האמור בכל חוזה עבודה או הסכם קיבוצי.

עדיפות הוראות החוק

פרק ה': ועדות שירות עבודה

28. (א) שר העבודה יקים ועדות שירות עבודה לפי הצורך ויכול שיהיו קבועות או ארעיות, כלליות או מיוחדות.

הקמת ועדת שירות עבודה

(ב) ועדת שירות עבודה תהא מורכבת מיושב ראש, שימנה שר המשפטים והוא יהיה שופט בית משפט שלום או מי שכשיר להיות שופט כאמור, ושני חברים שימנה שר העבודה, בהתייעצות עם הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים במדינה וכן עם ארגוני המעבידים שלדעת השר הם יציגים ונוגעים בדבר.

(ג) הועדה תפעל בכל מספר חברים נוכחים, ובלבד שהיושב ראש יהיה נוכח.

7 ס"ח תשי"ט, עמ' 13.

8 ס"ח תשי"א, עמ' 61.

9 ס"ח תשי"ג, עמ' 108.

10 ס"ח תשי"ג, עמ' 115.

11 ס"ח תשי"ד, עמ' 154.

12 ס"ח תשי"ט, עמ' 32.

13 ס"ח תשי"א, עמ' 204.

14 ס"ח תשי"א, עמ' 234.

29. הוראה עצמו נפגע על ידי הוראה שניתנה מכוח חוק זה המחייבת אדם לעשיית דבר, ובכלל זה הוראה הקובעת שכר העבודה, או שנפגע על ידי סירוב ליתן היתר, פטור, הקלה וכיוצא באלה לגבי איסורים והגבלות שמכוח חוק זה – רשאי, תוך שבעה ימים לאחר שהגיע אליה הוראה הפוגעת, לערור לפני ועדת שירות עבודה, והועדה רשאית לאשר את ההוראה, לבטלה או לשנותה.

30. (א) נתבקשה ועדת שירות עבודה על ידי אדם לבטל הוראה שלפיה הוא מיועד לשירות עבודה במפעל פלוני, או נתבקשה על ידי בעל מפעל לבטל הוראה בדבר עבודתו של אדם פלוני – רשאית היא לעשות כן מטעמים שבגיל או שבהתאמה למקום או ליכולת המקצועית, לפי הענין.

(ב) נתבקשה ועדת שירות עבודה לשחרר מגוייס משירות עבודה, או לדחות תחילת שירותו – רשאית היא לעשות כן מטעמים כלכליים או אישיים של המגוייס.

31. אין הגשת ערר פוטרת את הערור מלמלא אחר חוק זה וכל הוראה שניתנה לפיו, והוא כשאין הוראה אחרת בחוק זה.

32. לוועדת שירות עבודה יהיו כל הסמכויות המפורטות בסעיף 5 לפקודת ועדות חקירה¹⁵.

33. ועדת שירות עבודה תקבע לעצמה את סדרי הדין שלה במידה שלא נקבעו בתקנות על ידי שר המשפטים.

פרק ו': עונשין

34. מי שאינו מקיים את המוטל עליו בסעיפים 5, 6, 7, 8, 9 או 49 (ב) או על פיהם, דינו מאסר שנה אחת.

35. (א) מגוייס שאינו מקיים את המוטל עליו לפי פרק ד', דינו – מאסר שלוש שנים.
(ב) מגוייס שביקש שלא בתום לב בדיקה רפואית נוספת לפי סעיף 20 (ד), דינו – קנס אלף לירות.

36. המוסר ידיעה שהגיעה לידיו במילוי תפקיד רשמי לפי חוק זה למי שאינו מוסמך לקבלה לפי חוק זה או לפי כל דין אחר, דינו – מאסר שנה אחת.

37. המעסיק בודעין מגוייס שלא במפעל שאליו גוייס וללא היתר בכתב מאת המפקח הכללי על כוח האדם או מאת מפקח מרחבי, דינו – מאסר שנה אחת או קנס 5,000 לירות, זולת אם הוכח שהמעסיק המגוייס אינה מפריעה את ביצוע חובת שירות העבודה שהוטלה עליו.

38. נעברה עבירה לפי חוק זה על ידי חבר בני-אדם, רואים כאחראי לה גם כל מנהל, שותף – למעט שותף מוגבל – או פקיד אחראי של אותו חבר, ואפשר להביאו לדין ולהע-נישו כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח אתו משגי אלה:

(1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתו;

(2) שנקט כל האמצעים הנאותים למניעת העבירה.

¹⁵ חוקי אי, כרך א', פרק כ"א, עמ' 162.

פרק ז': שונות

39. שר העבודה רשאי לפטור מי שחייב בשירות עבודה, פטור מלא או חלקי, ממילוי תפקיד נדרש ומהשתתפות בתמרוני הגא לפי חוק ההתגוננות האזרחית, תשי"א—1951; שר העבודה לא יפטור כאמור אלא לאחר תיאום עם שר הבטחון או עם מי ששר הבטחון הסמיכו לכך.
40. (א) רשות שנתנה צו או הוראה אחרת לפי חוק זה רשאית בכל עת לבטלם או לשנותם, כפי שתראה לנכון.
- (ב) אם בעקבות שינוי הצו או ההוראה נשתנה גם המפעל החיוני שבו חייב מגוייס למלא שירותו, יראו לצורך חישוב תקופת השירות את היום שבו נקרא האדם לראשונה לשירות עבודה, כיום תחילת השירות.
41. המפקח הכללי על כוח האדם או מפקח מרחבי או כל אדם שהוסמך על ידיהם רשאים להיכנס בכל עת המתקבלת על הדעת לכל מקום המשמש לצרכי מפעל ולבדוק אם מקיימים את ההוראות שניתנו בחוק זה או על פיו.
42. למפקח מרחבי, אשר מרחבו או חלק ממנו נותק עקב פעולות איבה מיתר חלקי המדינה, יהיו כל הסמכויות הנתונות למפקח הכללי על כוח האדם לפי חוק זה או שנאצלו למפקח הכללי על פיו.
43. אישור חתום בידי המפקח הכללי על כוח האדם או בידי מפקח מרחבי, כי מפעל פלוני הוא מפעל חיוני, או כי מפעל פלוני היה בתקופה מסוימת מפעל חיוני, או כי אדם פלוני נקרא לשירות עבודה, או כי אדם פלוני שירת תקופה מסוימת שירות עבודה, ישמש ראיה לדבר בכל הליך משפטי.
44. אין בהעברת הבעלות במפעל כדי לגרוע מחיובים לפי חוק זה שבעל המפעל היה חייב בהם ערב ההעברה, וגם בעלו החדש של המפעל חייב בהם החל במועד ההעברה.
45. צו או הוראה אחרת שניתנו לפי חוק זה לא ייפסלו בגלל פגם בנוסח בלבד, וטעות בנקיבת שמו של האדם הנוגעת לו אינה פוגעת בחוקיותם זולת אם היה בה כדי להטעות.
46. (א) צו לפי חוק זה יכול להיות כללי או לסוג מסויים או אישי.
- (ב) צו לפי פרק ד' וכן צו המאשר מפעל כמפעל חיוני, אין חובה לפרסמם ברשומות.
47. הוראה לפי חוק זה מחייבת את האדם שעליו היא חלה מן הזמן שהגיעה לידיעתו.
48. (א) הוראה שפורסמה ברשומות, רואים אותה כאילו הגיעה לידיעת האדם שעליו היא חלה בצהרי היום שלאחר יום הפרסום.
- (ב) הוראה שלא פורסמה ברשומות, רואים אותה באין הוכחה אחרת —
- (1) אם נמסרה לאדם שעליו היא חלה או לאחד מבני משפחתו הגרים עמו ושאינו קטין, כאילו הגיעה לידיעת האדם בזמן המסירה;

(2) אם נשלחה לאדם בדואר רשום לפי מען מקום מגוריו הקבוע, כאילו הגיעה לידיעתו כתום שבעים ושתיים שעות מזמן שנמסרה לדואר למשלוח.

(ג) הוראה שנמסרה או נשלחה לאדם באחת הדרכים האמורות בסעיף קטן (ב), רואים אותה כאילו הגיעה לידיעתו של האדם בזמן האמור שם, אף אם פורסמה לאחר מכן ברשומות.

(ד) הוראה כללית שפורסמה בעתונות, ברדיו או מעל לוח מודעות, רואים אותה כאילו הגיעה לידיעת כל אדם הנוגע בדבר, זולת אם הוכח אחרת.

הצגת הודעות 49. (א) מי שהורשה לכך על ידי המפקח הכללי על כוח האדם או מטעמו להציג הודעה לפי חוק זה על פני מקרקעין או בתוכם או להורות שההודעה כאמור תוצג, רשאי להיכנס בכל עת סבירה לכל מקרקעין ולהציג את ההודעה.

(ב) הוצגה הודעה כאמור, לא יוריד אותה איש ולא ימחקנה ולא ישנה בה כל שינוי, זולת מי שהורשה לכך כאמור בסעיף קטן (א).

הוראות מיוחדות לענין מערכת הבטחון 50. במפעל המוחזק על ידי צבא-ההגנה לישראל או על ידי מערכת הבטחון יחולו הוראות מיוחדות אלה:

(1) לא ישתמשו בו בסמכויות על פי סעיף 41 ועל פי סעיף 49, אלא בהסכמתו של מי ששר הבטחון מינה לכך;

(2) החובות המוטלות על פי סעיף 5 יחולו עליו בסייגים שייקבעו על ידי שר העבודה בהתייעצות עם שר הבטחון.

ביצוע ותקנות 51. שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

אצילת סמכויות 52. (א) שר העבודה רשאי לאצול לאחר סמכויותיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, חוץ מסמכויות לפי סעיפים 3 (ד), 4, 16 (א) ו-51.

(ב) שר הבטחון רשאי לאצול את סמכותו לפי סעיפים 1 ו-50.

ביטול והוראות מעבר 53. (א) תקנות-שעת-חירום (שירות עבודה), תשכ"ז-1967¹⁶ — בטלות, אולם —

(1) כל מינוי, הוראה ותקנה אחרת שנעשו או ניתנו מכוחן או מכוח תקנות-שעת-חירום לגיוס כוח אדם, תש"ה-1948¹⁷, ושהיה להם תוקף בשעת הביטול יעמדו בתקפם, במידה שאינם סותרים את הוראות חוק זה, עד שיבוטלו או עד שיוחלפו במינויים, בהוראות או בתקנות אחרים שנעשו או שניתנו על פי חוק זה;

(2) כל רשימה המתנהלת על ידי בעל מפעל על פי תקנה 12 לתקנות-שעת-חירום לגיוס כוח אדם, תש"ח-1948, או תקנה 5 לתקנות-שעת-חירום (שירות עבודה), תשכ"ז-1967, רואים אותה לענין סעיף 5 כאילו היא רשימה המתנהלת על פי אותו סעיף;

¹⁶ ק"ת 2043, תשכ"ז, עמ' 2422.

¹⁷ ע"ר תש"ח, הוט' א' מט' 23, עמ' 62.

(3) כל מסמך שכתוב בו "תקנות-שעת-חירום לגיוס כוח אדם, תש"ח-1948" או "תקנות-שעת-חירום (שירות עבודה), תשכ"ז-1967" רואים כאילו כתוב בו "חוק שירות עבודה בשעת חירום, תשכ"ז-1967", וכל התייחסות במסמך כאמור לתקנה מהתקנות האמורות, רואים אותה כמתייחסת להוראה מקבילה של חוק זה.

(ב) פרק ד' יחול בדרך כלל במדינה כולה ביום תחילתו של חוק זה כאילו ניתן צו לפי סעיף 16.

יגאל אלון
שר העבודה

לוי אשכול
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 11), תשכ"ז-1967 *

1. בסעיף 145 לפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף קטן (א), ברישה, אחרי "רשאי פקיד השומה" יבוא "תוך חמש שנים מתום שנת המס שבה נמסר לו הדו"ח". תיקון סעיף 145

2. בסעיף 147 לפקודה, במקום סעיף קטן (א) יבוא: תיקון סעיף 147

"(א) (1) הנציב רשאי, ביזמתו הוא או לבקשת הנישום, תוך התקופה המסתיימת כתום שנה לאחר התקופות שנקבעו בסעיף פים 145 (א) או 152 (ג), או תוך שש שנים מיום שנעשתה לנישום שומה לפי סעיף 145 (ב), לפי הענין, לדרוש את הפרוטוקול של כל הליך לפי פקודה זו שנקט פקיד שומה, ומשקיבל את הפרוטוקול רשאי הוא לערוך כל חקירה שתיראה לו, או להביא לעריכת חקירה כאמור, ורשאי הוא, בכפוף להוראות פקודה זו, ליתן בענין זה כל צו שייראה לו.

(2) עשה הנישום אחד הדברים המפורטים בסעיף 217, רשאי הנציב לפעול כאמור בפסקה (1) תוך תקופה המסתיימת כתום חמש שנים לאחר התקופות שנקבעו כאמור, ואם עשה הנישום אחד הדברים המפורטים בסעיף 220 – כתום עשר שנים."

* נתקבל בכנסת ביום ב' בחמוז תשכ"ז (10 ביולי 1967); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 708, תשכ"ז, עמ' 20.

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח תשכ"ב, עמ' 60, 129; תשכ"ג, עמ' 73; תשכ"ד, עמ' 86, 114; תשכ"ה, עמ' 28, 290; תשכ"ו, עמ' 34, 38; תשכ"ז, עמ' 18.